



**Kirkolliskokoukselle**

Kuopio 23.10.2026

## **Asia 18. Kirkolliskokousaloite suomalaisen ortodoksisen kirkon aineettoman kulttuuriperinnön tallentamisesta dokumenttielokuvan kautta**

### **Kirkollishallituksen esitys**

Kirkolliskokoukselle on tehty aloite, jossa esitetään Suomen ortodoksisen kirkon osallistumista *Kaksi vuosisataa kuorossa* -dokumenttielokuvan toteuttamiseen osana suomalaisen ortodoksisen aineettoman kulttuuriperinnön tallentamista ja säilyttämistä.

Aloitteessa tuodaan esille Suomen ortodoksisen kirkon tehtävä vaalia ja välittää kirkon hengellistä, liturgista ja kulttuurista perintöä. Merkittävä osa tästä perinnöstä on aineetonta kulttuuriperintöä, kuten kirkkomusiikkia, kuorolaulua, jumalanpalveluselämää, yhteisöllisyyttä sekä sukupolvelta toiselle siirtyvää kokemustietoa.

Aloite liittyy Helsingin ortodoksisen seurakunnan ja Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoron 200-vuotisjuhlavuoteen vuonna 2027. Aloitteen mukaan kuoro on yksi Suomen vanhimmista yhtäjaksoisesti toimineista ortodoksisista kuoroista. Dokumenttielokuvan tarkoituksena on seurata kuoron toimintaa kirkkovuoden aikana sekä yhdistää nykyhetki lähes kahdensadan vuoden historiaan. Samalla hankkeessa on tarkoitus tallentaa kokemustietoa, suullista perinnettä ja yhteisöllisyyttä.

Aloitteen mukaan hanketta on valmisteltu vuodesta 2021 lähtien ja kuvaukset ovat käynnissä. Dokumenttielokuvan on tarkoitus valmistua juhlavuonna 2027. Aloitteessa hankkeen kokonaisbudjetiksi ilmoitetaan 80 000 euroa, josta 50 000 euroa on jo varmistettu. Aloitteessa esitetään, että kirkolliskokous myöntäisi Troitsan Kuoro ry 30 000 euron avustuksen dokumenttielokuvan toteuttamiseen.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että aloite hylätään.

### **Perustelut**

Kirkollishallitus kiittää aloitteen tekijää ortodoksisen aineettoman kulttuuriperinnön merkityksen ja sen tallentamisen tärkeyden esille tuomisesta. Kirkkomusiikki, kuorolaulu, jumalanpalveluselämä, suullinen perinne ja yhteisöllisyys ovat merkittävä osa Suomen

ortodoksisen kirkon aineetonta kulttuuriperintöä. Niiden tallentaminen ja välittäminen tuleville sukupolville on tärkeä tavoite.

Aloitteessa esitetyn 30 000 euron avustuksen myöntäminen yksittäiselle dokumenttielokuvahankkeelle muodostaisi kuitenkin käytännössä uuden avustuskategorian kirkon avustusjärjestelmään. Kirkon talousarviossa ei ole erikseen tällaisten yksittäisten kulttuuriperintö- ja audiovisuaalisten hankkeiden tukemiseen tarkoitettua avustuskategoriaa.

Yksittäisen hankkeen tukeminen suoraan kirkolliskokousaloitteen perusteella tilanteessa, jossa muilla vastaavanlaisilla hankkeilla ei ole ollut mahdollisuutta hakea ja kilpailla kirkon myöntämästä rahoituksesta, muodostaisi eriarvoisen tilanteen kirkon eri toimijoiden kesken. Kirkon myöntämän avustusrahoituksen tulee lähtökohtaisesti perustua avoimiin, läpinäkyviin ja yhdenvertaisiin menettelyihin sekä ennalta määriteltäviin myöntämisperusteisiin.

Aloite nostaa samalla esille tarpeen arvioida, tulisiko kirkon talousarviossa tulevaisuudessa olla erillinen avustuskategoria aineettoman kulttuuriperinnön tallentamiseen tai vastaavanlaisiin hankkeisiin. Kirkollishallituksen tulee arvioida, onko tällaiselle avustuskategorialle kirkon toiminnan näkökulmasta tarvetta ja voidaanko kirkon nykyisessä taloudellisessa tilanteessa muodostaa uusi avustuskategoria ja osoittaa siihen tarvittavat määrärahat. Mikäli tällainen avustuskategoria katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, sen myöntämisperusteet ja hakumenettely täytyy valmistella siten, että eri toimijoilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet hakea rahoitusta.

Aloitteessa ei myöskään kuvata riittävän täsmällisesti hankkeen tavoitteita, toteuttamista, tuloksia ja vaikuttavuutta siinä laajuudessa, jota tämän suuruudesta yksittäisestä avustuksesta päätettäessä voidaan edellyttää. Aloitteessa on kuvattu hankkeen kokonaisbudjetin arvioitu loppusumma ja jo varmistuneen rahoituksen määrä, mutta kirkollishallituksella tulisi avustusesitystä arvioitaessaan olla käytettävissään yksityiskohtainen hankesuunnitelma ja talousarvio.

Päätöksenteon tueksi tulisi lisäksi olla käytettävissä riittävä selvitys hankkeen ulkopuolisten palvelujen ja muiden ostojen hankintatavasta. Selvityksestä tulisi käydä ilmi, miten palveluntuottajien ja muiden hankintojen valinnasta on päätetty, miten hankinnat on toteutettu sekä millaisia kilpailutuksia tai muita hintavertailuja niiden osalta on järjestetty. Näiden tietojen perusteella voitaisiin arvioida hankkeen kustannusten kohtuullisuutta ja avustusvarojen tarkoituksenmukaista käyttöä.

Kirkollishallitus pitää aloitteen tavoitetta aineettoman kulttuuriperinnön tallentamisesta kannatettavana. Edellä esitetyistä avustusjärjestelmän yhdenvertaisuuteen, uuden avustuskategorian muodostamiseen sekä hanketta koskevien päätöksentekotietojen riittävyteen liittyvistä syistä kirkollishallitus ei kuitenkaan voi esittää aloitteen hyväksymistä.

**Liite 18.** Kirkolliskokousaloite suomalaisen ortodoksisen kirkon aineettoman kulttuuriperinnön tallentamisesta dokumenttielokuvan kautta

**Esitys asian käsittelystä**

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että asiasta 18 pyydetään sivistysvaliokunnan mietintö.



Elia

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa